

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL

la „Tel. Rom.” într-una cu suplimentul „Folia Pedagogică”
Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Denunțări.

Vom să vorbim de biserica ortodoxă română din Bucovina în legătură cu o corespondență publicată zilele aceste în zărele ungurești din capitala țării noastre.

În zărele dela noi foarte puțin se scrie despre biserica din Bucovina, și nouă ne vine a crede, că acesta e semn bun.

Lucrurile sunt în regulă, administrațiunea are curs normal, biserica nu are nici un gravamen, este deplin mulțumită cu stările actuale, și în liniște continuă a și desvolta consolidarea sa internă.

Mai anii trecuți și biserica din Bucovina își avé necasurile sale, și necasurile de atunci nu da liniște arhierului, nu bărbatilor cu inimă din jurul lui.

Pe atunci un curent îngrijitoru băntuia biserica ortodoxă din Bucovina, proselitismul religionar a dat năvală asupra bisericii ortodoxe și păstoriul conștient al turmei credincioșe, arhierul bisericii a ridicat toiagul în apărarea turmei sale.

Alarma dată a avut efect, preoțimea credincioasă, poporul credincios s'au grupat în jurul arhierului și curentul de atunci s'a domolit pe un timp oarecare, cel puțin ați nici un semn nu mai vedem, că el ar băntui cu vehemența de atunci.

Mai anii trecuți Românii ortodoci din Bucovina nu erau mulțumiți cu starea, în care se afla și se află încă fondul religionariu al bisericii lor ortodoxe.

Secularizate averile bisericesci în Bucovina, s'a adunat o sumă enormă de bani, cărora s'a dat numirea fondul religionariu al bisericii ortodoxe.

După natura sa acest fond are să promoveze interesele speciale ale bisericii ortodoxe din Bucovina.

Fiind exclusivă proprietate a ei, din natura autonomiei urmază, ca acel fond să fie administrat de către biserică și prin biserică liber și independent, rezervându se coronei numai dreptul de suprainspecțiune, care o exercită prin guvernul țării, și din când în când și i-a informațiuni despre prompta lui administrare.

În biserica ortodoxă din Bucovina nu așa se întâmplă, acolo administrațiunea fondului nu este în mâinile bisericii, în fapt ea puțină influență are asupra administrării fondului religionariu.

Mai anii trecuți în biserica din Bucovina era un curent puternic, care cu intenție cerea administrațiunea acelui fond prin biserică.

În interesul acesta se lucra cu multă încordare, ați despre toate acestea nu mai auzim nimica, în cât ne vine a crede, că acel curent acum e în decadentă.

Mai anii trecuți biserica cu intenție cerea convocarea unui congres bisericesc cu scopul de a regula afaceri bisericesci, între cari se amintea și cea atinsă mai sus. Pentru convocarea congresului bisericesc s'au întrepus arhierul cu cei mai de influență bărbati, în interesul rezolvării acelei dorințe generale s'au ridicat voci și în parlamentul din Viena.

Din declarațiunile de atunci ale ministrului de culte transpira oarecum speranța de a vedea cât mai curând întrunit congresul bisericesc al bisericii din Bucovina.

Astăzi a dispărut și curentul acesta și nici organele de publicitate din Bucovina nu mai țin seamă de aceste postulate ale bisericii.

Am atins aceste cestiuni așa în fuga condeiului, ca să preocupăm publicul cetitoriu pentru biserica ortodoxă din Bucovina și să revenim apoi: la denunțările, de cari am vorbit la începutul articolului nostru.

Correspondența din zărele ungurești pune față în față elementul slav cu cel românesc din Bucovina.

Elementul slav este în pericol, fiind slavii persecutați de către români.

Persecuțiunea se face în biserică de către biserică și prin biserică.

În fruetea acestui curent s'a fost pus fericitul metropolit Morariu Andreievici, și curentul acesta panomă-

nesc s'a manifestat în toate direcțiunile.

S'a romanizat clerul încât rutenii ortodoci de pildă nici la cursul teologic nu mai erau primiți, s'au romanizat școlile — românii asupreu pe rutenii pe toate terenurile până și prin mijlocirea fondului religionariu, despre care se dice, că și ați e în mâna românilor din Bucovina, cari se foloséu de el ca de o armă puternică.

Denunțăriunile aceste sunt simptomatice și e simptomatică mai ales ciudata coincidență, care ne pune în uimire.

Pe când frații „uniati” din diferite părți dau tocmai acum cu mai vedită cutezanță năvală asupra ortodocilor, pe atunci în presa ungurească vine calumniată biserica ortodoxă din Bucovina.

În zărele române dela noi se aruncă învinuirea, că cel mai puternic institut de credit și de economii, de care ne bucurăm noi românii din Ardeal, e pus în serviciul bisericii greco-orientale, ergo periculos pentru interesele ideii de stat unguresc, fiindcă biserica greco-orientală gravitează spre Russia, pe atunci acea meserie o face corespondența din zărele ungurești denun-

ciând biserica-ortodoxă română din Bucovina, denunciând fondul religionariu din Bucovina, de bună seama nu cu scopul de a stârni în unguri simpatie pentru biserica ortodoxă din Bucovina, s'au dora pentru biserica ortodoxă dela noi.

Avem deci de lucru cu denunțări de categoriă cea mai ordinară, cari au în vedere numai scopul, și cari în alegerea mijloacelor n'au nici un scrupul, având devisa, că: scopul sântesce mijlocele.

Denunțări și fac meseria, să fim deci la locul nostru, căci se apropie lupii de turma credincioasă.

Revista politică.

Congresul sârbesc. Precum scim, congresul bisericii naționale greco-orientale sârbesci dela noi a fost amânat din cauza, că congresul n'a primit ordinea de zi pro-

pusă de comisariul regesc, baronul Nicolici, ca adecă să se pertracteze mai întâiu proiectul de statut pentru organizarea bisericii și numai apoi celelalte afaceri, curente.

Starea acesta de lucruri nu numai amăresce pe Sârbi, dar face neliniste și guvernului maghiar. Acesta are temerea, că susținându-se încă cât-va timp această stare, Sârbi tot vor trece în tabăra radicalilor și la timpul său va perde și toate cerurile electorale dintre Sârbi. De aceea acum caută căi și mijloce pentru împăcare oarecum. — În scopul acesta baronul Bánffy a convocat o conferință Lunea trecută, la care au luat parte corifeii partidelor liberale și radicale sârbesci, așa: br. Jivcovi, Polit, Vucetici, Dumcea, Crasoievici și Draculici.

După arătarea scopului acestei conferințe, baronul Bánffy declară, că caracterul conferinței este confidențial. De aceea rezultatul ei nici nu se scie în amănunte. Pe cât aflăm însă din foile maghiare, cari reproduc și ele după „Bud. Tud.” membrii congresului sârbesc au rămas pe lângă poziția luată în congres față de comisariul regesc, de asemenea și Bánffy pe lângă poziția acestuia.

A doua conferință s'a ținut Mercuri la care au fost invitați membrii moderați ai congresului, ăr a treia se va ținé Sâmbătă, cu corul episcopilor.

Între astfel de împregiurări sunt puține prospecte de împăcare.

Autonomia bisericii catolice din Transilvania. Am omintit și noi la timpul său, că Statul bisericii catolice din Transilvania în adunarea sa ultimă a decis înaintarea unui memorandum către primatul ungar pentru apărarea autonomiei sale față de contopirea lui autonomia bisericii catolice din Ungaria. Memorandumul acesta a apărut deja și în curând va fi înaintat la locul destinat. Statul își apără autonomia cu provocare la art. 3 p. I. din Aprobate; p. 1. din diploma leopoldină; p. 45 din o epistolă a împăratului Francisc, adresată dietei la 26 Maiu 1792; decisiunea Majestății Sale de datul 19 August 1867 comunicată de ministrul br. Eötvös sub Nr. 396 pres.; §. 14 Art. XLIII din 1868; rescriptul ministrului Trefort, Nr. 1008/873 și în parte la decisiunea prea înaltă din 4 Nov. 1893 emisă sub Nr. 54061 ministerial.

Triumful federalismului. Conferința frunțașilor majorității parlamentare din Viena,

FOIȚA.

„Biblioteca noastră”.

Avem în leagănul literaturii noastre, a românilor de dincă, un nou copil, botezat „Biblioteca noastră”. Și fiind-că acest copil, deși încă în fășii, arată deja în anul prim al vieții sale bune porniri, cuvine-se să-i dăm de timpuriu atenția noastră.

Modestă de tot a pășit în vileag „biblioteca noastră”, modestă, într- un cât nu s'a anunțat cu sgomot prin jurnale și nu și-a făcut reclamă la apariția sa. În multe părți ale românilor nici nu se va fi știind despre existența ei, ăr unele jurnale nici nu și dau zor a o face cunoscută. De, jurnalele noastre încă își au particularitățile și reservele lor și le place adese-ori a nu încuraja înțepinderi culturale și numai din pricina, că în fruntea acestor înțepinderi stau bărbati pôte neagreați celora dela jurnale. Un defect acesta al presei noastre, ce-l putem remărca cu diferite ocașuni, care dovedesce, că n'am ajuns încă la acel nivel al culturii, încât să ne putem desface de personalități

și de vederi banale măcar în afaceri de interes cultural.

Și chiar modestia „bibliotecei noastre”, intrarea ei în viață fără mult svon și fără pretenții prea mari, e ce ne-o face simpatică dintr'un început. Ea vrea să se recomande de sine.

Deja numirea ei ne încălzește. Biblioteca — „noastră”. A noastră, a românilor din Ungaria, a acelor români, despre cari frații de dincă cred, că suntem incapabili de a presta ceva statornic pe terenul literar, din pricină, că prea ne consumă luptele noastre naționale. Eată pornesc și omienii nostri a „presta” după puțină câte „ceva” și este pôte o chestie a viitorului apropiat pentru ca să se restorne credința fraților de dincă.

„Biblioteca noastră” apare în Caransebeș sub direcția d lui profesor Enea Hodoș. Cine cunșce pe dl Hodoș și lucrările d-sale în materie literară, indecebi manualul d-sale de istoria literaturii române, pôte fi convins, că reușita morală a acestei înțepinderi literare este garantată prin însuși directorul ei.

Deja primii patru numeri ai publicațiunei fac bună impresie și ca formă și ca conținut.

Nr. 1. *Realități și Visări.* Novelete și schițe de Septimiu Sever Secula. Conține șapte schițe scurte, ușore și interesante la cetit, scrise într-o limbă bună românească, pline de umor potrivit. Dl Secula este un tiner publicist, — lucrările din broșura acesta încă sunt scoșe aproape toate din viața d-sale de student, — îl cunșcem însă din unele publicațiuni prin revistele literare și din unele studii istorice și suntem îndrept a lega și mai bune speranțe de condeiul d-sale.

Nr. 2. *Iancu de Hunyad.* Cercetare istorică de Iosif Bălan. Autorul își împarte studiul în două părți; 1) Originea, numele și legea lui Iancu de Hunyad; 2) Rolul Românilor în luptele lui Iancu.

Scopul la care tinde prin cercetarea sa, ni-l spune însuși autorul, adecă „a dovedi în mod critic, pe baza celor mai noi cercetări istorice, că cel mai mare erou, cel mai genial beliduce al Ungariei a fost român, că numele lui original a fost Iancu al lui Voicu (filius quondam Voyk de Hunyad), că în graiul poporului a fost numit Iancu Sibini-anul, adecă Ardeleanul, ăr în actele oficiale latine: Iohannes de Hunyad, ungurește Hunyadi Iános”.

Despre legea (religia) lui Iancu de

Hunyad, autorul nu împărtășesce vederilor altor istorici, că ar fi fost botezat catolic, ci că familia întrégă aparținând bisericii răsăritene, — atunci împilată și numită eretică, — Iancu (de Hunyad) a trecut numai bătrân la catolicism, constrâns de împregiurările ce domniau între nobilimea țării.

„Iancu, după părerea mea — scrie dl Bălan — numai silit prin ideile timpului și nu de voie a trecut la catolicism, căci ce farmec pôte să aibă asupra sentimentului său adânc religios biserica apusună, a cărei decadentă pe timpul acela e cunoscută?”

În ceea-ce privesce rolul românilor în luptele turcilor, autorul ne spune, că „fără de români, maghiarii în luptele cu turcii nu au fost prea norocoși” și că „românii (cei dincă și cei de dincă de Carpați) formau flăcarea armatei lui Hunyadi; numai românii se puteau măsura cu Jenicerii, ca și curcanii cu turcii lui „Gazi Osman” — pașa la Plevna”.

Și aserțiunile sale și le rașimă autorul pe istoricii cari n'au scris tocmai cu simpatii despre români, cum a fost spre pildă și Hunfalvy, și cari totuși au fost constrânsi să facă mărturisiri prețioase pentru noi

a ales o comisiune de șapte membrii: câte un reprezentant al boemilor, polonilor, rutenilor, al socialiștilor creștini, al marilor proprietari, al Slavilor de Sud și al Românilor bucovineni.

Românii bucovineni au fost reprezentați în această comisiune prin dl Dr. G. Popovici.

Contele Badeni s'a pus în raport direct cu această comisiune și după câteva zile de negocieri s'a angajat, în schimbul spriginului majorității, a inaugura un regim pur autonomist. Ceea-ce înseamnă primul și cel mai important pas spre federalism.

Acastă hotărâre a provocat o vie senzație nu numai în Austria, ci și în Ungaria, unde se simte deja, că federalismul din Austria va fi o gravă lovitură pentru hegemonia Ungurilor.

Cât de furioși sunt Ungurii de hotărârile luate la Viena, reese și din primul articol al oficiosului „Pester Lloyd“, care amenință, că în cazul acesta *Ungaria va rupe dualismul și îl va înlocui prin uniune personală*.

Situațiunea devine din zi în zi mai gravă. Contele Badeni se bucură însă de încrederea desăvârșită a Împăratului Francisc Iosif, ceea ce e o garanție, că federalismul va triumfa definitiv, în curând.

Umberto Regele Italiei în Germania. De câte-va zile Umberto Regele Italiei petrece în Germania pentru inspecțiunea unui regiment de husari a cărui proprietar este. Primirea s'a făcut la Hamburg în 3 Septembrie st. n. La sosire părechea regală italiană a fost primită cu mare însuflețire din partea părechei imperiale germane. La 5 a lunii curente s'a dat un mare prânz în onoarea părechei italiene, la care au luat parte mai mulți bărbați de stat și alți demnitari înalți din ambele părți. La prânzul acesta împăratul Wilhelm adresându-se mai întâiu către generalul Wittich, apoi către regele Umberto și în urmă către Regina Margareta, a rostit un toast în care accentuăză bunele relațiuni dintre casele domnitoare germane și italiene și imperiile lor, care sunt unite prin o singură sursă puteretică a triplei-alianțe, carea tot mai mult cucerește teren în numele popoarelor spre întărirea și susținerea păcii. La urmă face mari elogii Reginei Margareta, ca mare spriginătoare a artelor și științelor.

Regele Umberto răspunde în termeni aleși, mulțumind pentru denumirea de proprietariu a regimentului pe care a fost norocos a-l pute saluta acum, denumire, care s'a efectuat deja sub împăratul Wilhelm I. Laudă guvernul german, care lucră la susținerea păcii europene. El și guvernul său încă se vor născu din toate puterile la susținerea acestei păci, căci numai așa se va pute ajunge la fericirea popoarelor la care misiune sunt cu toții chemați.

Desteritatea cu care manuează aparatul istoric și-și trage deducțiunile îi fac cinstite autorului. Mult ridică valoarea broșurei și claritatea stilului, care ici colo e chiar avântat, precum și însuflețirea pentru materia de care se ocupă.

Redăm aici un frumos pasagi, în care se relevă unele însușiri ale ostașilor români: „E adevărat, că Românul merge trist la bătaie. Se desparte greu de soție, de copii și de părinți. Așa erau și străbunii noștri Romani. Românul merge trist, el nu cântă, nu e vesel, gândesc la moarte și se împrietesc cu ea mai ales, că în ocupațiunea lui zilnică se dedă a privi în fața morții. În luptă e perseverant și suportă fome, sete, frig și toate greutățile fără a se plânge. Greutățile îl oțlesc, și — ceea ce se pare paradox, când e mai mare primejdia, îl părăsesc tristețea și din sârmă sa face obiect de petrecere.

„Alexandri, Românul adevărat, a eternizat această particularitate a nămolului nostru în: „Hora dela Pleana“. Perseveranța și curajul deșteptat și oțelit în momentul de primejdie îi asigură victoria. E ușor a cânta, când pleci sătul de-acasă. Cântă când ești flămând și când cântecul ți-l acompaniază uerul puțin melodios al glonțelor, er șrap-

„Reuniunea sodalilor români din Sibiu“.

Discurs

rostit de presidentul Reuniunii dl Nicolae Cristea, în adunarea generală, ținută la 5 Septembrie n. 1897.

Onorată Adunare generală!

Adunarea generală de azi în linia primă are să fie cum sunt toate adunările generale. Are să îndeplinească diferite agende. Are să alegă o corporațiune, prin care afa-

cerile „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“, pe calea progresului să le ducă mai departe. Acastă însă așa dîcînd este numai laturea oficială a monetei. Multora dintre membrii, și mai cu seamă dintre cei mai noi, adunarea de astăzi nu li-se va păre a avea altă însemnătate. Adevărat, că și atîta ar fi destul. Alegerea unei corporațiuni totdeauna cuprinde destulă importanță. Scopul ei, a promova dezvoltarea unei instituțiuni și a da curs liber și avînt progresului, dă destul lucru și minții și inimei. Căci mintea are să caute omenii cu cunoștințe, dar și cu experiențe, fiind că au să conducă o Reuniune. Inima de altă parte are să dîcă, că conducătorii unei reuniuni trebuie să fie omenii cari se și simtă și simțământul lor să producă zel pentru activitate încordată, eventual și pentru sacrificii. Nu e destul să ari și să sameni. Trebuie la vreme să cadă ploie și rouă pe sămînătură și se cadă și rațe de lumină și de căldură. Numai așa sămînța încolțește și se dezvoltă până a produce rod folositor.

Cu toate că experiența m'ar îndreptăți să dîc, că a fost de lipsă a accentua lucrarea minții și a inimei la lucrări cum sunt alegerile corporațiunilor, cunoscînd firea poporului român. Nu m'îndoiesc, că onoratei adunări generale nu-i lipsesc nici judecata cea trîză, nici zelul învățat pentru lucrare sănătoasă și mai ales acum nu, când onorata adunare generală erăși se află în situațiunea de a-și regula afacerile pe un ore-care period.

Adunarea generală de azi însă e mai mult decăt o adunare generală obicinuită. Au trecut peste noi Românii evenimente, care după a lor fire cu Reuniunea sodalilor români n'au nimica de a face. Dar fiind și membrii dîncsei omenii, cari nu se pot separa de cealaltă omenime, nici evenimentele nu pot trece fără ore care influență și asupra dîncșilor. Un astfel de eveniment a fost încercarea unora cu crearea însoțirii de credit și depunerii... și consumul. S'au făcut aceste afară de Reuniune, însă fiind-că asupra evenimentului acestuia a fost bînișor atrasă și atențiunea membrilor, ba fiind-că unii dintre membrii au luat și parte activă la însoțire și la consum, nu e mirare dacă activitatea pentru reuniune, ici coala, din cauza acēsta a fost scăpată din vedere.

Însă nu pe împregiurarea acēsta să puneți pondul, când auziți dela mine, că fac

nelele fîi bat tactul. — Românii au dovedit, că ei o pot face!

Cetitorii vor observa din aceste puține șire, că „cercetarea istorică“ a d-nului Bălan merită să o avem între cărțile noastre.

Nr. 3 și 4: *Versuri și proză* de George Coșbuc.

Coșbuc e al nostru și prin urmare și-a împlinit o datorință față de noi, ocupînd loc în „biblioteca noastră“. La noi și-a făcut școla literară, noi îl admirăm deja și gustăm cu mult înainte de românii de dincolo, dela noi a trecut în țară deja poet în puterea cu vîntului fiind. Dacă „poetul poporului“, laureatul Academiei, persôna de predilecție a celor mai distinși critici, bărbatul care cucerește tot mai mult și care în scurt timp a făcut epocă, a ajuns comet pe orizontul literaturii noastre, — dacă acest bărbat dîc, nu-și uită de noi și ne trimite un volum pe seama „noastră“, n'avem decăt să-i fim recunoscători.

Și recunoscători îi suntem cetindu-l.

Ne-a dat puțin în acest volum și și acest puțin ne este aprôpe întreg cunoscut. Trei dintre poezii au apărut chiar în volumul „Fire de tort“, er proza aprôpe intrîgă am mai cetit-o prin „Vatra“. Cu toate acestea nu este lucru de prisos a mai cîti acest puțin (dar mult în fond), căci Coșbuc este mai

deosebire între adunarea generală de astăzi și între alte adunări generale. Fondul, cuget, e a se pune pe împregiurarea, că Reuniunea sodalilor români, acum după un trecut de treizeci de ani; după un trecut în care Reuniunea a avut multe zile de trudă, dar și de sărbători, și încă de sărbători, prin care meseriașii români cu mîndrie s'au prezentat, nu numai publicului nostru, ci publicului compus din toate naționalitățile și confesiunile cu câte Reuniunea este în contact zilnic, aici în loc și chiar și mai departe în patrie, a ajuns la acel punct dela care are să pășescă continuînd calea începută cu puteri unite, cu puteri vigurose și cu intențiune vîdită de a sporî momentele cele plăcute, despre care urmașii celor ce trăim acum cu plăcere se audă vorbindu-se, despre care cu plăcere se cetescă chiar și în viitorul depărtat.

Aceia, cari înaint cu cinci ani, așa dîcînd, din pămînt au scos expozițiunea, de care cu mîndrie ne putem aduce aminte ore se nu mai fie în stare a face ceea ce au făcut înaintașii lor? Mai mult decăt atîta. Pentru-că așa cere natura progresului. Cei ce au trăit mai nainte să fie întrecuți de cei ce trăiesc în timpul de față, și cei ce trăiesc în timpul de față să fie întrecuți de cei ce vor urma în viitor. Productele industriei și meseriașilor au să fie tot mai perfecte. Perfecțiunea este unul din darurile prudenței rezervate numai omului și spre perfecțiune datori sunt toți omenii să nîsuască. Sper, că Reuniunea pururea va rămîne credincioasă destinațiunii providențiale, ba și va da și mai multă silință să lucre în înțelesul acesta. După ce am premis aceste, fie mi permis mie, care am contribuit la înființarea Reuniunii, mai mult, pot dîce, am înbătrînit alături cu dînsa, a m'îndrepta către on. adunarea generală cu o rugare modestă. Acēsta este: pe viitoriu să m'îdispensați de postul de președinte al Reuniunii.

Deoparte bătrînețele, dar mai cu seamă împregiurarea, că oficiul, cărui în linia primă dătoresc serviciul cu totă activitatea mea, m'îreclamă acum mai mult ca ori și când altădată. Deci nu-mi mai e cu puțință să mai stau în fruntea Reuniunii, unde bușor am stat cu multă resignațiune, cu multe jertfe mari spirituale și materiale timp de preste treizeci de ani. Cu durere, dar trebuie să m'îdespart. De aceea rugarea mea repețită este, la nici un cas, cu ocaziunea alegerii comitetului, la neînsemnata mea persônă onor. adunare generală să nu reflecteze.

Bărbați de cari sunt în stare a m'îsuplini, avem în sinul nostru destui. Sper și cred, că suplinirea are să fie cu mult mai priincioasă, pentru-că ne va feri Dumnezeu de aci încolo, de ceea-ce în timpul mai din urmă nu am fost feriți.

Er când V'î rog să nu mai reflectați la persôna mea, V'î mai rog onorați membri ai adunării generale, de un ce, după mine de importanță mare. Cugetați-v'î a pune în fruntea Reuniunii un bărbat, carele după cum dîce istoricul cel mare Momsen despre bărbatii de stat: „nu pentru plată să servescă

admirabil, când îl cetesci mai pe urma. Mie bună-ôră m'î-a plăcut „cîntecul fusului“ de câte-ori l-am cetit, însă mai încântat m'a lăsat când l'am cetit mai pe urmă... pôte a suta-ôră.

Nu întru în critică asupra celor cuprinse în volum, căci — cum fôrte bine dîc d-nul E. Hodoș în frumoșa sa introducere, în care scrie vre-o câteva notițe despre Coșbuc — „întăiu și mai întăiu nu m'îțin harnic de-a construi asemenea dare de seama... Ajunge să citez tot cuvintele dlui Hodoș: „Biblioteca noastră pôte să se mîndrească, că cel mai distins dintre poeții români contemporani a autorizat-o să publice acest volum de netăgăduită valoare“.

Făcînd astfel o scurtă și nepretențioasă privire asupra „bibliotecei noastre“, eu găsesc publicațiunea pusa pe temei bun și solid și dacă va pași tot în acest ogaș, ea va aduce frumoșe rîde pe seama — noastră.

Atîrnă însă și dela noi, cum o vom încurajă. Preoții și învățătorii noștri, cari se îngrijesc de cărțile pe seama bibliotecelor școlare s'au școlare, se țină deci totdeauna cont de existența „bibliotecei noastre“.

I. Ch.

poporului, dar nici măcar pentru plata dragei stei poporului, ci pentru binecuvîntarea viitorului, și înainte de toate, pentru-ca să-i fie posibil a m'întui și a face ca națiunea să pôte reîntineri.

Incheiu cu cuvintele istoricului renumit și declar adunarea generală a Reuniunii sodalilor români, convocată pe ziua de astăzi, deschisă.

Nr. 87/897.

Cerculariu

cătră toți P. T. Domni membrii clericali și mireni, ordinari și ad hoc ai sinodului protopresbiterial din tractul ppresbiterial gr. or. „Cetatea de pîtră“.

Primind prin ordinul Venerabilului Consistoriu archidiececan ddto 13 Martiu a c. Nr. 1318 Plen. onorifica misiune de a conduce actul alegerii de protopresbiter al tractului „Cetatea de pîtră“: am onore a convoca prin acēsta comitetul și sinodul protopresbiterial al acestui tract la locul central și anume în parochia Făurești.

P. T. membrii ai comitetului protopresbiterial, în scopul îndeplinirii agendelor normate în § 14 din regulamentul pentru procedura la alegerea de protopresbiter, sunt poștiți a se întruni în ședință extra-ordinară în Făurești, Sămbătă, la 20 Septembrie a. c. st. v. 3 ore p. m. în localitatea școlară.

Sinodul protopresbiterial electoral în virtutea §-ului 15 al regulamentulului sus numit, conform §-ului 51 combinat cu §. 42 din Statutul organic, este convocat pe *Duminecă, 21 Septembrie a. c. st. v. 10 ore a. m.* în edificiul santei noastre biserici din Făurești, la care sunt invitați a participa toți membrii sinodului spre scopul efectuării alegerii de protopresbiter.

Deeș, 20 August (1 Sept.) 1897.

Teodor Herman,

ppresb., comisar consistorial.

O întîmpinare.

Onorată Redacțiune!

În Nrul 93 al „Tel. Rom.“ reproduceți după „Unirea“ din Blaș un articol, carele din incidentul discusiunilor ținute în adunarea generală din Mediaș a „Asociațiunii“ se ocupă și de institutul „Albina“ prezentându-l ca pe „o instituțiune de căpătuială greco-orientală“.

Cu ai cui buni s'a înființat „Albina“, cine au fost și cine sunt membri în consiliu-ei de direcțiune?, toate se pot vedé în Monografia institutului tipărită și distribuită între acționari în vara anului acestuia, din care au căpăt și redacțiunile diarelor române câte un exemplar.

La cele scrise de „Unirea“ cu privire la istoricul „Albinei“ deci, cel ce voiesce să cunoscă adevărul, n'are să se informeze din „Unirea“, pentru-că în „Monografie“ se află totul.

Se afirmă însă și un lucru, carele eu, ca directorul executiv al institutului, nu-l pot trece cu vederea.

Se dîce anume că: „acei oficiali ai „Albinei“ cari nu de mult au voit să bage în direcțiune pe un român, care din întemplantare e greco-catolic, au fost amenințați cu cercetare disciplinară“.

Declar că acēsta nu este adevărat.

Sibiu, 8 Septembrie n. 1897.

Parteniu Cosma.

Noutăți.

Din cauza santei sărbători, Tărea Capului Sântului Ioan, numărul proxim al fôiei noastre va apăré numai Marți în 2 Septembrie st. v.

Iubileul Monarchului ca proprietar de regiment. Eri s'au împlinit 25 de ani, de când Monarchul nostru e proprietarul regimentul 16 prusian. Din incidentul acesta Maj. Sa a primit eri la Viena felicitările regimentului său, comunicate prin graiul comandantului regimentului, vice-co-

lonel Rundstadl, care a fost însoțit de căpitanul Bülow și locotenentul Schweling, și cari toți au sosit dela Berlin la Viena alaltăieri.

* * *

Perechea regală română, în 27 Septembrie nouă dinimă, va sosi din Ragaz la Viena, de unde în aceeași zi va călători la Budapesta, pentru a face Monarhului nostru visita plănuită pe luna trecută, care din cauza inundațiilor a rămas atunci.

* * *

Ungurii și imperatul german. Împăratul Wilhelm al Germaniei va sosi prin 20 Septembrie la Budapesta, și socialiștii unguri deja de pe acum pregătesc demonstrații pentru sosirea lui. În foia „Népszava”, se publică un apel, în care se învârtă socialiștii să împingă pe micul tiran, beți de bucurie, pentru că — spune apelul, — Wilhelm e „cel mai nemilos domnitor, care învață pe soldați să împusce chiar și în părinții lor, dacă poruncește împăratul”. Scirea despre pregătirile ungurilor a ajuns în Germania, de unde au și sosit deja zilele acestea mai mulți polițiști secreți la Budapesta pentru a studia împrejurările.

* * *

Alegere de protopop gr. or. român în tractul Abrudului. Mercuri la 20 August v. 1897 s'a săvârșit cu totă demnitatea alegerea de protopop a acestui tract. Candidați au fost 2, și adevă: domnul Petru Popovici, paroh în Abrud-sat și adm. protopopesc al acestui tract. D-sa a și întrunit majoritatea voturilor și adevă din 44 voturi 27.

Al doilea candidat a fost domnul Romul Furduiu, protopopul actual al Câmpenilor, d-sa a obținut 17 voturi. — Actul alegerii a decurs în ordine exemplară și așezată toți preoții, precum și alți onorațorii au votat cu totă încrederea cu mult simpatie paroh și adm. ppeșc Petru Popovici. — D-sa întru aderare este preot după rânduia lui Melehisdec.

* * *

Secretariul de stat în contra ministrului. Cunoscutele Kasics Péter fost secretar la ministerul de honveți, despre a cărui hărțuire cu ministrul Fejérváry am luat notiță în diferite rânduri, — continuă a tăbări cu acușele în contra acestui ministru, precum și în contra secretariului contele-Gromon Dezső. A înaintat două pări în contra celor numiți la judecătoria din Budapesta, în cari îi acușă pentru vătămarea de onoare și atentat la viață (Kasics fusese provocat la duel din partea numiților și încă sub cele mai grele condiții). — Se aserie tot-odată, că fostul secretar Kasics a înaintat Majestății Sale un memoriu, în care arată toate transgresiunile ministrului Fejérváry.

* * *

Austriac trădător de patrie. Dilele acestea a fost deținut la Praga, Hofer, redactorul lui „Egerer Nachrichten”, și a fost extradat judecătoriei cerc. din Eger. Acusa ridicată contra lui e, că cu privilegiul petrecerii sale prin Lipsa, mai săptămânile trecute, a ținut nise vorbiri, prin cari a comis *tradare de patrie*. Hofer e unul dintre germanii radicali.

* * *

Osemintele regilor unguresci furate din Alba-Regală. D-rul Tuszkaý Ödön, cel învinovățat cu furtul osemintelor regilor maghiari înmormențați la Alba-Regală a cerut la tribunalul de acolo cercetare în contra sa, pentru a se pute rectifica. Tribunalul a enunțat sentința clasică, că „înstrăinarea oselor, afirmative de importanță istorică, nu formează nici furt, nici vre-un alt fapt, care ar pute fi pedesit pe baza vre-unei dispoziții din codul nostru penal, pentru-că obiectul aceluia pte fi numai obiect mobil cu valoare reală; de atari însă nu se pot considera oslele din împrejurările descrise”.

* * *

Necrolog. Subscrișii cu inima întristată aduc la cunoștința tuturor amicilor și cunoscuților, cum-că iubita lor mamă, respectivă soră și mătușă Susana Cândea născ. Popovici, după un morb greu și îndelungat, în etate de 74 ani, a reposat în 12 August a. c. împărtășită fiind cu santele taine ale muribunților. În mormântarea s'a săvârșit în 14 August după rital strămoșesc gr-or. în cimiteriul locului ei natal din Verd. Dorm

în pace umbră, căci luptă bună te-ai luptat, credința ți ai pădit și ai luat dela Dumnezeu cununa cerească.

Pavel Cândea, Elisaveta Cândea căs. Avram, ca fii. Simon Popoviciu protopp. militar, ca frate. Iosif Avram, ca ginere. Efimia, ca noră. Ioan Popoviciu și Elisabeta Popoviciu căs. Herlea, ca nepoți.

* * *

Electoral. Conclusele comitetului central electoral al comitatului referitor la reclamațiunile despre listele alegătorilor dietali din cele patru cercuri electorale ale acestui comitat pentru anul 1898 sunt espuse spre vedere publică la oficiul comitatens în timpul din 20 până în 30 l. c. Sibiu în 6 Septembrie 1897.

* * *

Provătuitor rēu. Din Foventea ni-se scriu următoarele: „Avem în comuna noastră Foventea un domn, pe cunoscutul Cordescu, cel care a îmbătat pe învățătorii nostri cu apă rece, făcându-le promisiuni cu gura mare. Acestui domn îi place să jöce pe povătuitorul poporului din comuna noastră. Își căuta diferite obiecte, cari de cari mai pe sprâncenă, despre cari ține prelegeri „instructive” poporului, unde se întelnește cu acesta. Cel mai nou obiect de care se ocupă, și căruia îi dă mai multă atenție este — spiritismul. De o vreme încoace tot cu spiritismul ametește capetele omenilor. Are o masă „spiritistică”, cu această rechiama d-hurile și stă de vorbă cu ele, ăr poporului îi spune câte și mai câte nărođii despre masa lui și despre puterile duchurilor rechemate. — D-le Cordescu! Dă-le oșmenilor de trebșorele d-tale private. N'avem lipsă de povețele d-tale prea înțelepte pentru modesta noastră pricepere. Uite, ești încă om cu judecată și atata trebuie să sci și d-ta, că spiritismul nu-i o mănecare potrivită pentru stomachul poporului. Deci puneți mēsa în pod! — Fofendakis.” — Impărtășim și noi vederea d-lui „Fofendakis”, că e forțe greșit a povățui astfel poporul nostru.

* * *

Omor înfiorător. În comuna Trâmpoele din tractul Abrudului, Vineri la 22 August st. v., în dorii zilei s'a săvârșit un omor forțe crud, și anume:

Niște hiene cu tip de om au omorât o femeie vrednică, pe Sofia lui Chirilă Tronchēs, cari întręga lor avere au festat-o bisericeii greco-orientale române din Trâmpoele. Fericitul testator, Chirilă Troanchēs, carele a murit înainte cu câți-va ani, s'a fost testat întręga sa avere de mai multe mii floreni bisericeii. Soția sa înainte cu 4 ani s'a căsătorit a două-ora. Averele a chivernisit-o în înțelepciune, n'a risipit, ci a adunat. Dar e înfiorătoriu de spus. Vineri dimineața după-ee bărbatul a plecat cu carul după fēn, nișce omeni mascați au intrat în casa bētrānei, au legat-o cu mănile la spate, au bătut-o, au chinuit-o amarnic, în sfēșit i-au dat în cap o lovitură de mōrte, apoi, ea sē se convingă și mai bine despre mōrtea ei, au junghiat-o și cu fața în sus au lăsat-o mōrtă în mijlocul casei.

Banii ce au luat se ăice că s'ar fi ridicat preste suma de 3000 fl. v. a. Până la 60 fl. s'au aflat prin casă plini de sânge. Protopopul resp. adm. ppeșc. de Sâmbăta este la fața locului, a luat inventariul frumōsei averi mișcătoare și nemișcătoare. ăr Duminecă la orele 2 s'a săvērșit actul înmormēntării cu o pompă deosebită. Au funcționat 5 preoți între cari și fratele ucisei în etate de 82 de ani. Panegyricul l'au ținut 3 preoți. Probabil, că făptuitorii se vor descoperi cât mai îngrabă. „Omul”.

* * *

Profēțiile lui Falb. Protetul de timp Falb profēteșce pentru luna curentă următoarele schimbări de timp: 1—5 plōe ici și colea, din 6—11 plōia se sporesce tare, în 9 vor fi furtuni, Temperatura care la început se urcă acuși va scădea. Din 12—16 timpul va fi uscat și recoros, posibil va fi și brumă și numai în zilele ultime va fi ceva mai cald. Din 17—22 timpul va fi schimbăcios, fiind pe lângă timp frumos și plōe. În 26 va fi și critică de primul rang și va fi a treia și critică de preste an. Timpul va rămânea tot rece și prin 28 va fi îngheț, ăr în părțile mōtose va fi nēuă. Pe la fine temperatura se urcă și timpul va fi domol.

Correspondență particulară

a „Telegrafului Român”.

Concertul din Făgăraș.

— Raport special. —

Intre frunțile noastre societăți culturale se numără cu drept cuvânt și societatea de diletanți „Progresul” din Făgăraș.

Idealul acestei societăți este lățirea culturii în poporul românesc și cultivarea gustului lui estetic prin arangieri de reprezentări teatrale, și de concerte. „Progresul” numără la activul său treisprdece ani de muncă plini. An de an această societate dă din ce în ce mai eclatante și mai îmbucurătoare dovești de înaintare pe greaua cale spre nobila sa țință.

Meritul pentru acest înveselitor fapt în linia primă fără îndoială este al persōnelor, în a căror mână este așezată chivernisirea societății. În fruntea „Progresului” au fost totdeauna persōne, cari au fost entusiasm de țința ideală a lui. Dovadă este faptul, că foile noastre în toți anii s'au pronunțat favorabil despre „Progresul”.

De present deasemenea stau în fruntea societății persōne dibace și cu însuflețit interes pentru cauzele ei. Dovadă vie despre acesta este concertul de Duminecă seara, — cel mai splendid pōte dintre toate concertele, ce până acum a arangiat „Progresul”.

La concertul din chestiune au cooperat dnii: Isaia Popa, preot în Ocna-Sibiiului, cunōșentul bassist, și Vasile Popovici, cleric absolut, tenoristul „Reuniunii rom. de musică din Sibiu”, ambii elevi ai școlei artistului nostru G. Dima, și cu bun nume pe terenul concertelor romānesci. Faptul participării în chip activ a numiților doi cântăreți a mărit interesul publicului față de concert. S'a adunat lume multă Duminecă seara în sala de concert a hotelului Lauritsch din Făgăraș, — atât din loc, cât și din jur. Partea preponderantă a auditorului o formau preoții, învățătorii și țărānimea. Strānii încă au participat în număr mai modest.

Concertul s'a început cu frumōsa cântare poporală „Mândruliță de demult”, armonisată de dl G. Dima. A fost corect executată de corul societății.

Ce privește corul societății, el este în privința numărului membrilor cel compun, — considerabil, e bine organizat și disciplinat, ceea-ce arată, că interesul membrilor față de el e viu. Dirigentul corului e dl Heller, un sas din Făgăraș, — dibaci conducător de cor, și — se vede — cu cald interes și tragere de inimă față de societatea „Progresul”.

La punctul al doilea, d-șora Letiția Popa-Radu, bruneta cu ochii mari, a executat la pian cu dibăcie piesele: „Menuet” de Paderewski și „Potpurii romānesc” de I. Murēșan. D-șora Letiția promite a deveni o bună pianistă.

Au urmat apoi două cântări pentru bass solo: „Pax vobiscum” de Schubert, și „Ciobanul”, de G. Dima, cântate de dl Isaia Popa, părintele din Ocna, cu mult sentiment. Dl Popa a fost frenetic aplaudat.

„Tōmna” lui Mendelssohn. a fost bine cântată de corul de dame al societății. Atât în sopran, cât și în alt am observat voci puternice și melodiōse.

Duioasa poezie a lui Coșbuc „Rugămintea din urmă” a fost declamată cu mult sentiment de tinerul iurist Emil Dan din Zernești. Gesturile, mimica declamatorului au fost forțe bine potrivite. Dl. Dan e un bun declamator, înzestrat cu talent rar.

Frumōsele cântece ale dlui Dima: „Mezul nopții” și „Mugur mugurel”, au fost executate cu multă artă de tenoristul V. Popovici. Versul dulce al dlui Popovici, care pentru prima dată a cântat la Făgăraș, a stors nesfērșite aplause. Cu deosebire „Mugur mugurel” a plăcut atât de mult, că a trebuit să fie repetat la dorința stăruitoare a publicului.

A urmat cântarea corală de Dima: „Cucuruz cu frunța n sus”, executată corect de corul societății.

Dl Isaia Popa a cântat la urmă „Nor de vijelie” de Humpel. Bassul melodios al părintelui a fost admirat. În urma aplauselor furtunose dl Popa a fost silit să mai cânte un cântec afară de program.

După terminarea concertului publicul s'a adunat în salele laterale, unde s'a încins o veselie animată.

După cină cei tineri de ani și inimă s'au aruncat în vârtejul fermecător al dansului. O mare parte a publicului însă a preferit să rămână în sala laterală unde un adevărat concert s'a improvisat, un concert național, de forme nedrescriptibil. S'au cântat mulțime de doine romānesci, duioșe și încântătoare.

Cântăreții, dnii Popa și Popovici au fost aplaudați de mulțimea poporului din sală, însuflețită de cântările lui, cel mângăie în zilele-i amare. A mai cântat spre nedescriptibilă bucurie și d-na Maurovici, soția directorului banurilor eraziale din Făgăraș, — o adevărată artistă, înzestrată cu o voce rară de sopran. D-na Maurovici deși nu cunōșce de loc limba romānescă, fermecată de dulcile melodii romānesci, a învățat de rost mai multe cântece romānesci, și le-a executat cu un sentiment, ce te lasă fermecat.

Veselia și animația a decurs progresând, în ambele sale, și a ținut până dimineața la 5 ore, când ne-am depărtat cu toții plini de dulci suveniruri, și având în pept dorul ferbinte de a ne întruni cât de des la astfel de privilegii de inimi înălțătoare. *Ripoter.*

Din public. *)

Mulțămită publică.

Cu ocașie petrecerii arangiate la 17/29 August a. c. în favorul școlei gr. or. din Mercurea, au binevoit a contribui și suprasolvi următorii stimați domni, cărora pentru marinimosul sprijin prin aceasta, în numele școlei și al nostru, li se aduce mulțămită.

Au incurs din Mercurea dela:

Domnii Ioan Droce, protopresbiter 2 fl.; Ioan Macelariu, mare proprietar 2 fl.; Herman Mangesius 2 fl.; Ioan Blaga, cancelist pretorial, Carl Cabdebo, comerciant, Ioan Aciu câte 1 fl. 50 cr.; Carl Karthal, comerciant 1 fl. 45 cr.; Stefan Ursulescu, vameș, Dr. Kovács Géza, medic, Dr. Coloman Albuș, Iulius, Andrei Floaș, Ioan Dragomir, Szatmáry Béla, Michael Rienenrth Sam., Macelariu Dumitru, Scherer Gáspár, George Muntean, George Stănese, Rudolf Martzy, August Hauenschild, Koreh Samu, câte 1 fl.; Iosif Huber, învățător, Gustav Schmidt, Acker și Iulius Löw, studenți, Ilie Bunea, Ioan Florea și Wilhelm Koch, câte 50 cr. apoi dela:

Domnii Ioan Orăștian, parach în Apoldul inf. 2 fl.; Dumitru Ivan, din Apoldul sup. 2 fl.; Vasiliu Necșă, paroh gr. or. în Apoldul sup. 1 fl. 50 cr.; Sam. Suciu din Spring 1 fl. 50 cr.; Ioan Lazari, paroh în Apoldul inf., Pompiliu Predoviciu, paroh în Vingard, Ioan Dăian, teolog abs din Sângatin, Vasile Bratu, învățător din Armeni, Moise Nicără din Apoldul inf și Nicolae Ludoșan, câte 1 fl.; Vasile Ivan, învățător diu Apoldul sup., Maria Topârcean, din Apoldul inf, Ioane Greavu, pedagog din Topârcea și Ioan Bărsan din Drașor, câte 50 cr.

În total a incurs suma de 46 fl. 95 cr. din care subtrăgându-se spesele cu 32 fl. 95 cr. rezultă un venit curat de 14 fl., cari s'au predat epitropiei porochiale.

Mercurea, la 18/30 August 1897.

Comitetul arangiator.

*) Pentru cele publicate în rubrica această redacțiunea nu este responsabilă.

Mătasa este arsă! obicinuesc a ăice damele forțe adese-ori, dacă haina după a 2-a s'au a 3-a purtare se rupe la îndoituri s'au se destramă ea valta. Acestă aparițiune nu se datorește arderei din „greșelă”, ci ca s'apară mătasa mai grōsă și totuși ieftină, intențional se mōie în acid de cosilor și de phosphor, cari rod nervii din firele mătasei crude. Acestă procedură de colorare se numeșce „îngreunare”. Cu cât se intenționează mai mare îngreunare a mătasei, cu atât trebuie să trecă prin mai multe băi de cositor, ca astfel să absorbă de tot această otrăvă. Mătasa astfel colorată — este fēștăura cea mai fină! — germenel distrugerii îl conține așa dară încă înainte de a ajunge pe rēșboiul de țesut. Așa numita mătasă fabricată din astfel de fire, după scurta întrebuintare, natural că trebuie să se rupă ca iasca, după cum e mai mult s'au mai puțin îngreunată. — Haina cea scumpă (computând și speșele confecționării) este fără nici o valōre. Din mătășurile mele veritabile trimit bucurios mostre, franco și libere de vamă cu întōrcerea poștei fabricale de mătasă din Zürich ale lui G. HENNEBERG, (furnisor de curte ces. și reg.).

Nr. 465/897.

[173] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de al doilea învățătoriu la școala confesională gr. or. română din Sebeșul inferior, protopresbiteratul Avrigului, se descrie prin această concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în foia „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Salariul anual de 300 fl. v. a. solvinți din alodiul comunal.
2. Cuartir natural.
3. Lemne pentru foc 4 stângini în natură sau 20 fl. în bani.
4. Folosirea grădinei școlare împreună cu celalalt învățătoriu.

Reflectanții la acest post se și subțernă cererile concursuale instruite conform legilor în vigoare la subscrisul oficiu protopresbiteral în Avrig (posta Avrig, Felek, Szebenvármegy) până la termenul susindicat.

Având alesul a conduce și cântările liturgice și a ține în tota Dumineca și sârbătorea o strană în biserică, se așteaptă prezentarea concurenților în vre-o Duminecă sau sârbătore la biserică spre ași dovedi aptitudinea în cântări și tipicul bisericesc.

Avrig, 8 August 1897.

În conțelegere cu comitetul parochial respectiv. Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Avrigului.

Ioan Cădea,
protopop.

Nr. 662/897

[169] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci mai jos însemnate, în protopresbiteratul Târnavei, se descrie prin această concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Botez, cu salariu de 300 fl. și cuartir.
2. Heria, cu salariu de 300 fl. și cuartir.
3. Sălcud, cu salariu de 300 fl. și cuartir.
4. Sânbenedic, cu salariu de 300 fl. și cuartir.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi au să și trimită petițiunile instruite conform legilor din vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiteral în Cetatea de baltă (U. p. Kükülvár).

Cetatea de baltă, 30 Iuliu 1897.

Oficiul protopresbiteral gr.-ort. al „Târnavei” în conțelegere cu comitetele parochiale.

Nicolau Todoran,
protopresbiter.

Nr. 420/897.

[172] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului învățătoresc dela școalele din comunele însemnate mai jos, se descrie concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Bacea cu filia Cueș, cu salariu anual de 300 fl. repartizați în popor, cuartir în edificiul școlii și grădina de legumi.
2. Fueș-Băgara, cu salariu anual de 300 fl., lemnele trebuincioase și grădina.
3. Gialacuta cu filia Căbesci, salariu anual 300 fl., și adică: a) în bani repartizați în popor 100 fl., în naturale 100 măsuri cucuruz = 140 fl.; c) venitele cantonale 30 fl.; d) lemne de foc 3 stângini = 30 fl., cuartir în edificiul școlii și grădina de legumi.
4. Târnava, cu salariu anual de 300 fl. și anume: a) în bani de repartizie 100 fl.; b) în naturale 100 măsuri cucuruz = 140 fl.; c) venitele cantonale 30 fl.; d) lemne de foc 3

stângini = 30 fl., e) cuartir în edificiul școlii și grădina pentru legumi.

5. Uleș, cu salariu anual de 240 fl. repartizați în popor, cuartir liber, folosința unui pământ arătoriu și fâneață prețuit în 60 fl.

Dela reflectanții la aceste posturi se recere se se prezenteze până la alegere în vre-o Duminecă ori sârbătore la biserică din comuna la care a concursat, spre a și arăta dexteritatea în cântările bisericesci și pentru luarea de informațiuni mai detaiate despre starea școlii și modul de plătire al salariului.

Învățătorii ales la vre-una din aceste școle e datoriu să țină și prelegerile în școala de repetiție împreună cu instruirea în cântările bisericesci, va fi obligat a cânta Dumineca și sârbătorea în strană, având a conduce cu școlarii și cântările liturgice în biserică.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi au să și așternă suplicile lor concursuale instruite conform normelor din vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiteral până la termenul sus indicat.

Ilia, la 7 August 1897.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Iliei, în conțelegere cu comitetele parochiale.

Avram P. Păcurar,
protopresbiter.

Nr. 359/897

[158] 2—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea unui post învățătoresc la școala capitală gr.-or. din Seliște, ppresbiteratul Seliștei, se descrie concurs cu termenul de 15 zile dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Salariu anual 300 fl. v. a. din fondul școlii.
2. Bani de cuartir 50 fl. v. a.
3. Cuincuenalele legale.

Salariul și banii de cuartir se vor solvi în rate lunare anticipative.

Fiind alesul învățătoriu în stare a propune limba maghiară și desemnul i se pune în vedere angagiarea de învățătoriu la școala industrială de loc cu un honorariu de 100 fl. pe an, cel va primi din cassa alodială a comunei politice Seliște.

Reflectanții la acest post învățătoresc să și înainteze cererile lor concursuale, instruite conform legilor în vigoare, subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Seliște, 30 Iuliu 1897.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Seliștei în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Dr. Nicolau Maier,
protopresbiter.

Nr. 385/897.

[159] 2—3

Concurs.

Devenind vacant postul de învățătoriu dela școalele române gr.-or. din Satulung, biserică sântilor Arhangeli în protopresbiteratul Brașovului, pentru întregirea acestui post se descrie concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în „Tel. Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post învățătoresc sunt următoarele:

Salariu în bani gata din lada bisericești 350 fl. între cari sunt computați și banii de cuartir și un pătrar de juger din grădina școlii.

Concurenții au a și așterne cererile instruite conform normelor din vigoare până la termenul sus indicat subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Brașov, în 4 August 1897.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Brașovului în conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Petric,
ppresbiter.

Nr. 266/897.

[161] 2—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroch din comuna Blăseni Sat, se descrie concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post dau suma de 341 fl. 10 cr.

Petenții au a și așterne cererile instruite conform normelor din vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Brad, la 18 Iuliu 1897.

În conțelegere cu comitetul parochial. Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Zărandului.

Vasilu Damian,
protopresbiter.

Nr. 312/897

[152] 2—3

Concurs.

Spre îndeplinirea posturilor învățătoresci din mai jos semnate comune din protopopiatul Cohalmului, prin această se descrie concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Draos, cu salariu anual de 300 fl., parte dela popor, parte dela biserică, lemne de foc și cuartir în edificiul școlii.
2. Crihalma, cu salariu anual de 300 fl., prin repartiziune dela po-

por, lemne de foc și cuartir în edificiul școlii.

3. Paloș, cu salariu anual de 300 fl., prin repartiziune dela popor.

4. Jibert, cu salariu anual de 300 fl., din cari 150 fl. din repartiziune dela popor, 100 fl. ajutor dela stat, 50 fl. sunt computați în folosirea unei grădini și patru stângini de lemne, cuartir în edificiul școlii.

5. Stena, cu salariu anual de 300 fl. dela popor, pentru al II-lea post de învățător, lemne de foc și cuartir în edificiul școlii; învățătorul va avea a ține strană în biserică în Dumineci și sârbători.

6. Fântâna, cu salariu anual de 300 fl., din cari 250 dela popor, 30 fl. venite cantonale, 3 stângini de lemne de foc în preț de 20 fl., cuartir în edificiul școlii.

7. Valendorf, cu salariu anual de 300 fl., din cari 200 fl. dela popor, 100 fl. dela Consistoriu, lemne de foc, și cuartir în edificiul școlii.

Doritorii de a reflecta la vre-una din aceste stațiuni, au a și așterne cererile lor instruite conform legii, în termenul indicat la subsemnatul oficiu.

Cohalm, 15 Iuliu, 1897.

Oficiul prot. gr.-or. al Cohalmului.

Nicolau D. Mircea,
protopresbiter.

Institutul-internat de băieți Al. Frateșiu Craiova.

Direcțiunea are onore a anunța două posturi de institutori interni, remunerați cu 80—100 lei lunar cum și întreținerea cu strictul necesar primită în Institut.

Condițiunile de admitere:

- a) Să nu fie căsătorit.
- b) Să posedă cursurile pedagogice cu examenul de calificare ori maturisanți.

Aspiranții au a și înainta cererile la Direcțiunea Institutului cu începerea 15 August st. v. a. c.

[176] 2—3

Direcțiunea.

„Colecțiunea Șaraga”.

Din „Colecțiunea Șaraga” à 1 leu = 50 cr. volumul au apărut:

Nr.	1. Elena Sevastos: Povești.	Nr.	30. V. Conta: Teoria fatalismului.
2. N. A. Bogdan: Povești și anecdote.	31. 37. V. Conta: Teoria ondulațiunii vol. I. II.	32. 40. D. Bolintineanu: Poesii vol. I. II.	33. D. Petrino: Poeme.
3. Mihail Canianu: Poesii populare (Doine).	34. 35. Cavalier C. Stamati: Musa românească vol. I. II.	36. Ed. Gruber: Stil și gândire.	38. M. Eminescu: Diverse.
4. N. Gane: Poesii.	37. 40. D. Bolintineanu: Proză vol. I.	39. Carol Scrob: De-ale inimii vol. I.	41. Const. Negruzzi: Păcatele tinerețelor v. I.
5. 6. Log. Cost. Konaki: Poesii vol. I. II.	43. A. Donici: Fabule.	42. D. Bolintineanu: Proză vol. I.	44. V. Conta: Bazele Metafizice.
7. Mihail Eminescu: Poesii complete.	45. 56. A. D. Xenopol: Istoria Românilor.	43. A. Donici: Fabule.	57. Ionescu Raicu-Rion: Serieri literare v. I.
8. Sofia Nădejde: Nuvele.	58. Fabuliști Români: Fabule.	44. V. Conta: Bazele Metafizice.	59. Traian Demetrescu: Aquarele (poesii).
9. A. Vlahuță: Nuvele.	60. A. Steuerman: Sărăcie (poesii).	45. 56. A. D. Xenopol: Istoria Românilor.	61. A. Steuerman: O tîmna la Paris (scri-sori și versuri).
10. Henriete și M. Eminescu: Scrisori.	62. N. A. Bogdan: 15 Comedii.	46. 57. Ionescu Raicu-Rion: Serieri literare v. I.	63. Al. Philippide: Starea socială.
11. 12. Ar. Densușianu: Cercetări literare vol. I. II.	64. I. L. Caragiale: Schițe, trad. și originale.	47. 58. Fabuliști Români: Fabule.	65. H. G. Lecca: Prima (versuri).
13. N. Gane: Domnița Ruxandra.		48. 59. Traian Demetrescu: Aquarele (poesii).	
14. N. Beldiceanu: Poesii.		49. 60. A. Steuerman: Sărăcie (poesii).	
15. Elena Sevastos: Anecdote populare.		50. 61. A. Steuerman: O tîmna la Paris (scri-sori și versuri).	
16. 17. A. Steuerman: Antologie, Crestomatie.		51. 62. N. A. Bogdan: 15 Comedii.	
18. 22. N. Iorga: Schițe din literat. română.		52. 63. Al. Philippide: Starea socială.	
19. N. A. Bogdan: Și noui și vechi.		53. 64. I. L. Caragiale: Schițe, trad. și originale.	
20. 21. I. L. Caragiale: Teatru vol. I. II.		54. 65. H. G. Lecca: Prima (versuri).	
22. Matilda Cugler-Poni: Poesii.			
23. 24. Grigore N. Lazu: 451 poesii—tradu-
ceri și imitațiuni vol. I. II.			
24. 25. Grigore N. Lazu: 451 poesii—tradu-
ceri și imitațiuni vol. I. II.			
26. Carmen Sylva: Poveștile Peșului.			
27. V. Conta: Încercări de metafizică.			
28. Mihail Eminescu: Nuvele.			
29. Victor Onișor: Doine și strigături din
Ardeal vol. I.			

Se pot procura dela Librăria Tipografiei archidieceșane Sibiiu.